

Mantelzorg
Vrijwillige Thuishulp
Arnhem

MVT Arnhem
Stedelijk Steunpunt Mantelzorg en
Vrijwillige Thuishulp

Jaarverslag 2018

Stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp Arnhem
Arnhem, maart 2019

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van de Stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp (MVT Arnhem). In 2018 heeft MVT de slag naar professionalisering gemaakt, die de voorafgaande jaren is voorbereid. Met de inzet van een interim transitie-manager is helderheid bereikt over de noodzakelijke organisatieaanpassingen om - zoals door de gemeente als opdrachtgever gevraagd – als Stedelijk Steunpunt Mantelzorg en Informele Hulp te kunnen opereren. In onze subsidieaanvraag voor 2019 is dit uitgewerkt en onderbouwd.

Zoals we in het jaarverslag 2017 al hebben verwoord: “De wegen liepen niet altijd parallel, het bouwen van bruggen en het zoeken naar verbindingen vormde de uitdaging voor MVT. “

Wat wél parallel liep was de inzet bij de gemeente – na ruim een halfjaar ‘radiostilte’ -op het formuleren van beleid ten aanzien van Mantelzorg en Respijtzorg. MVT ervaart de samenwerking die de gemeente hierbij heeft gezocht met het ‘veld’ en met name met MVT als belangrijke partner als bijzonder positief. De geformuleerde ambities bevatten meerdere mantelzorg- en informele hulponderwerpen, zoals de pilots in twee wijken, respijtzorg, mantelzorg en werk en voorlichting voor en over specifieke doelgroepen die de afgelopen jaren op projectbasis zijn gesubsidieerd of waarvoor helemaal geen budget beschikbaar was.

Tegelijkertijd moeten we helaas constateren dat mantelzorgondersteuning (nog) geen speerpunt is bij sociale wijkteams en teams leefomgeving.

Structurele aandacht voor mantelzorgondersteuning en informele hulp vraagt om structurele middelen die de basis vormen voor een stabiel, efficiënt en deskundig Stedelijk Steunpunt.

De activiteiten die MVT in 2018 heeft gerealiseerd met incidentele/projectgelden (€ 130.700 in 2018) worden in dit jaarverslag vermeld als “project”. Deze activiteiten vallen buiten de basissubsidie 2018 van € 342.411 en kunnen niet structureel worden ingebed in het beleid van MVT. Daardoor kunnen meerdere aspecten van mantelzorg in 2019 geen aandacht krijgen en gaan opgebouwde kennis en netwerkcontacten verloren en worden ontwikkelde tools in de ijskast gezet. MVT ziet dit als inproductieve inzet van tijd en middelen.

In 2018 heeft MVT haar 20-jarig bestaan gevierd met een geslaagd congres voor 75 Arnhemse professionals. De praktijk leert dat MVT met die drieslag –overdracht van kennis aan professionals, informatie en advies aan mantelzorgers én praktische hulp aan Arnhemse burgers – bijdraagt aan versterking van zowel de zelfredzaamheid als de ‘samenredzaamheid’ van de Arnhemse samenleving.

We constateren dat we ook in 2018 met beperkte middelen en een heel krappe formatie veel hebben bereikt. De interne werkwijze en organisatie aanpassen, nieuwe samenwerkingswegen en-methodes zoeken, extra opdrachten van de gemeente accepteren en realiseren en de ‘winkel draaiende houden’ kon alleen dankzij de grote inzet van onze medewerkers en vrijwilligers.

Namens het Bestuur van MVT Arnhem,
Anke Lunenberg, voorzitter

1. INLEIDING

De stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp Arnhem heeft ook in 2018 haar taken uitgevoerd in het kader van de Wmo, met als missie het versterken van de positie van Arnhemse mantelzorgers en hulpvragers.

We hebben ingezet op:

<i>Vinden</i>	Het identificeren van burgers die informele zorg verlenen en organisaties die hierin een rol kunnen spelen. En het in kaart brengen van hun behoeften (vraaggericht) en nieuwe ontwikkelingen.
<i>Versterken</i>	Het verbeteren van het klimaat en de ondersteunende voorzieningen voor de Arnhemse mantelzorger en de zorgvrijwilliger.
<i>Verbinden</i>	Het vormgeven van het lokale en vooral wijkgerichte samenspel tussen zorgvrager, informele en formele zorgverleners en (zorg-) organisaties.
<i>Verlichten</i>	Het preventief en op maat laten ondersteunen van mantelzorgers en zorgvrijwilligers

MVT Arnhem heeft het gemeentelijk beleid gevolgd dat uitgaat van:

- Het versterken van eigen kracht en het zelf-organiserend vermogen van Arnhemse hulpvragers. Het ontwikkelen en versterken van informele netwerken rond hulpvragers.
- Gebiedsgericht werken, waarbij het welzijnsaanbod wordt afgestemd op de behoeften van inwoners in de 8 wijken. Wijkteams en teams leefomgeving fungeren als 1^e aanspreekpunt voor behoeften en (hulp-)vragen op wijkniveau.

MVT heeft zich ingezet voor de ontwikkeling:

- Naar Stedelijk Steunpunt, om voor zowel professionals als voor mantelzorgers de spin in het web van mantelzorg te zijn.

2. MANTELZORG

2.1. Mantelzorg in de wijken

MVT heeft de wijkteams - als voorliggende voorziening – ondersteund door praktisch advies en informatie te geven, vragen uit het werkveld te bundelen en onderzoek te doen naar onderwerpen als eigen bijdrage, respijtzorg enz. en door op maat kennis over te dragen over signaleren van mantelzorgbehoefte en de manier om dit bespreekbaar maken. Elke wijk heeft een eigen MVTcontactpersoon.

Contacten met mantelzorgers

Bij MVT staan ruim 2300 mantelzorgers geregistreerd.

In 200 situaties waarin sprake is van overbelasting van de mantelzorger wordt met regelmaat contact onderhouden, om vinger aan de pols te houden en escalatie te voorkomen.

Verder is er 674 keer telefonisch of mailcontact geweest tussen de adviseurs en een mantelzorger. Ook zijn 113 huisbezoeken afgelegd, waarvan ongeveer een derde in samenwerking met de wijkteams tot stand is gekomen.

Ook gaan adviseurs van MVT geregeld op huisbezoek op verzoek van mantelzorgers zelf. Niet iedere situatie vraagt om betrokkenheid van een wijkteam, MVT wijst de mantelzorgers wel altijd op het bestaan en de rol van de wijkteams en waar nodig wordt contact gelegd met het betreffende wijkteam.

Training

MVT heeft in samenwerking met de opleidingscoördinator van de wijkteams een basistraining voor wijkcoaches ontwikkeld m.b.t. het thema mantelzorg. De uitvoering van de eerste training staat gepland in het eerste kwartaal van 2019.

Voorlichting

MVT heeft ook in 2018 ingezet op het bevorderen van een stadsbrede bewustwording bij zowel mantelzorgers zelf als bij de professionals om hen heen middels Voorlichting & PR.

In het kader van het project 'versterking mantelzorg en respijtzorg' is een eerste versie van een digitale respijtwijzer ontwikkeld (www.respijtwijzerarnhem.nl)

Er zijn presentaties gegeven in wijkteams en bij organisaties, er zijn nieuwsbrieven verstuurd en flyers verspreid met betrekking tot concrete activiteiten zoals de theesalons, de mantelzorgcafés, en informatiebijeenkomsten voor diverse doelgroepen. Informatieverspreiding vindt eveneens plaats via sociale media (website en facebook).

Ook het mantelzorgcompliment is op elke zich voordoende gelegenheid gepromoot.

In 2018 heeft MVT bij de Albert Heijnvestiging aan de Groningensingel gedurende een negental weken het winkelende publiek mogen attenderen op het onderwerp mantelzorg om hierover in gesprek te gaan bij een kop koffie met gebak, aangeboden door Albert Heijn.

2.2 Mantelzorgactiviteiten stadsbreed

Ontwikkeling gemeentebreed beleid

De gemeente Arnhem heeft vanaf februari 2018 - na ruim een half jaar radiostilte - weer actief ingezet op het formuleren van beleid en ambities ten aanzien van mantelzorgondersteuning. MVT is hierbij prominent betrokken als deskundig sparringpartner van de gemeente en heeft hier actief aan deelgenomen. Samen met het 'veld' (sociale wijkteams, teams leefomgeving en maatschappelijke organisaties) is een visie ontwikkeld en zijn ambities geformuleerd. In 2019 wordt een pilot uitgevoerd in twee wijken en zal de intentieverklaring worden voorgelegd aan de betrokken partners in de stad. Het hoeft geen nader betoog dat MVT blij is met de noodzakelijke aandacht voor mantelzorgondersteuning.

Mantelzorgcompliment Arnhem

In 2018 hebben ruim 550 mantelzorgers een beroep gedaan op MVT bij het aanvragen van het mantelzorgcompliment. Ten opzichte van 2017 is dat een stijging van zo'n 50 aanvragen.

De mantelzorger kon dit jaar voor het eerst kiezen tussen een pas of contant geld. Dit heeft extra tijd gevraagd van de MVTmedewerkers. Er waren veel vragen en de administratieve afhandeling werd als ingewikkeld ervaren, waardoor vaak een beroep gedaan werd op MVT.

MVT heeft geregeld contact gezocht met de gemeente en met DitispasArnhem om waar mogelijk verheldering en verbeteringen tot stand te brengen.

MVT heeft het moment van aanvragen van het mantelzorgcompliment graag aangegrepen om te informeren naar de mantelzorgsituatie van de aanvragers, informatie te geven over de verdere werkzaamheden van MVT en de wijkteams, waarnaar ook geregeld is doorverwezen.

In 2018 werd aanvragers van het mantelzorgcompliment via de website van de gemeente niet meer gevraagd of hun gegevens doorgestuurd mochten worden aan MVT. Hierdoor heeft MVT vanuit deze categorie geen nieuwe mantelzorgers kunnen registreren. Eind 2018 staat het totaal aantal geregistreerde mantelzorgers op 2300, om en nabij hetzelfde aantal als in 2017. Voorlichting, training en activiteiten voor diverse doelgroepen

- In samenwerking met Pleyade zijn vier verschillende mantelzorgcafés georganiseerd met verschillende thema's en gastsprekers. Hieraan hebben 150 mantelzorgers deelgenomen.

- In samenwerking met Indigo is een training Mindfulness verzorgd voor mantelzorgers die intensief voor een ander zorgen. Hier hebben 8 mantelzorgers aan deelgenomen.
- MVT heeft samen met Indigo een voorlichtingsbijeenkomst verzorgd voor mantelzorgers van mensen met borderlinestoornis
- In samenwerking met de heer Ignar Rip van MuziekGeluk, de Stichting Alzheimer en de bibliotheek is het project Muziek op Maat aangeboden. Dit heeft geleid tot vijf koppelingen tussen vrijwilligers en mensen met Alzheimer.
- Er hebben drie theesalons en één cursus Vrouwenpower voor mantelzorgers met een migrantenachtergrond plaats gevonden, waaraan 40 vrouwen hebben deelgenomen.
- Er is een voorlichtingsbijeenkomst Mantelzorg geweest bij het bezinningscentrum de 3^{De} Verdieping in Rozet.
- MVT heeft een cursus voor naasten van mensen met NAH (niet aangeboren hersenletsel) gefaciliteerd. Hier hebben 8 mensen aan deelgenomen. Ook heeft er een boekbespreking over NAH plaatsgevonden in de bibliotheek waar 20 mantelzorgers aanwezig waren zijn geweest.
- In samenwerking met SWOA, Indigo en de wijkteams is een ouderencafé opgezet in de wijk Malburgen. De eerste bijeenkomst in december heeft 17 bezoekers mogen verwelkomen, waaronder mantelzorgers. Dit initiatief zal worden voortgezet in 2019.
- In samenwerking met een wandelbegeleider heeft MVT vijf wandelingen voor mantelzorgers aangeboden, waaraan 54 mantelzorgers hebben deelgenomen.
- MVT heeft voorlichting gegeven tijdens een bijeenkomst van Bijzonder in Arnhem aan ouders van een kind met een beperking.

Project Dag van de Mantelzorg

In 2018 heeft de Dag van de Mantelzorg, in opdracht van de gemeente, weer centraal plaatsgevonden. Rond de 250 mantelzorgers hebben zich aangemeld en genoten van een gevarieerd programma met theater en workshops, koffie met wat lekkers en een heerlijke lunch. Ook burgemeester Marcouch, wethouder Louwers en afgevaardigden van de wijkteams waren aanwezig. Uit de reacties van de deelnemers blijkt veel waardering voor de bijeenkomst. Eén centrale ontmoeting wordt door de mantelzorgers op prijs gesteld. De wijkteams worden hierdoor minder belast en zij hadden ruim de gelegenheid om contact te leggen met de mantelzorgers. Hoewel de gemeente de organisatie van de Dag van de Mantelzorg al een aantal jaren aan MVT toevertrouwt, betreft het in 2018 wederom een projectsubsidie.

Project Respijtzorg en digitale respijtwijzer

MVT heeft van 1 september 2017 tot en met 31 december 2018 in opdracht van de gemeente het project 'versterking mantelzorg en respijtzorg' uitgevoerd. De verantwoording van dit project wordt u separaat toegestuurd.

Voor daadwerkelijk gebruik en vindbaarheid van de digitale Respijtwijzer zal echter nog het nodige werk moeten gebeuren. De realiteit is dat veel mantelzorgers zich niet bewust zijn van hun rol als mantelzorger en daarbij onbekend zijn met de term 'respijtzorg'. Mantelzorgers zoeken op het wereldwijde web naar informatie over Arnhemse mogelijkheden voor hun mantelzorgvrager. De respijtwijzer/ informatie over mantelzorg zal op de websites van alle Arnhemse aanbieders moeten komen te staan om effect te bereiken. Het project is in december afgesloten.

Project Mantelzorg & Werk

De output van het project Buzz-on-Tour van 2017 is in 2018 beperkt verder opgepakt. Via persoonlijke gesprekken is het thema bij diverse werkgevers in Arnhem onder de aandacht gebracht: Pleyade, Alliander, Vitens, EW Facilities, Hago, Vebego.

Werkgevers Organisatie Zorg & Welzijn Midden-Gelderland is geïnspireerd om het thema te omarmen en op te nemen in de activiteiten voor haar leden in 2019.

Met ziekenhuis Rijnstate is de afspraak gemaakt dat zij het onderwerp in 2019 gaan inbedden in hun medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Ook is er een inspirerende 1^e gesprek met de Arbo adviseur van de gemeente Arnhem gevoerd met als afspraak dat we in 2019 – mits MVT hiervoor capaciteit heeft - een intern actieplan gaan ontwikkelen (van curatief naar preventief).

Vijf mantelzorgers hebben deelgenomen aan de workshop ‘Balans in zorg, werk en leven’.

Samen met VGZ heeft MVT twee stadsbrede bijeenkomsten georganiseerd over het thema mantelzorg en Werk. Aan de eerste bijeenkomst namen 40 Arnhemse mantelzorgers deel en bij de tweede bijeenkomst namen 25 leidinggevendenden uit Arnhem de kans waar om kennis te maken met het thema.

Het thema Mantelzorg & Werk krijgt langzamerhand meer belangstelling van werkgevers. Zij realiseren zich dat preventieve aandacht voor de extra belasting die mantelzorg met zich meebrengt uitval van medewerkers kan voorkomen.

Project Mantelzorg en dementie

MVT heeft ook in 2018 als inspirator en beheerder van De Mantelzorgtoolkit Dementie (MZTKD) gefungeerd, de tool voor en door zorggebruikers. Het digitale platform waar zorgprofessionals in Arnhem die te maken hebben met dementie nieuws kunnen uitwisselen, elkaars advies kunnen vragen en per wijk kunnen terugvinden wat er aan dementie interventies in Arnhem geboden wordt is in 2018 gegroeid van 72 naar 110 gebruikers.

MVT heeft hiervoor in 2018 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- het coördineren van de continue ontwikkeling van de toolkit (waarborgen van de gebruikersvriendelijkheid)
- het organiseren van drie bijeenkomsten voor de leden van de MZTKD om kennis uit te wisselen en te netwerken
- het uitvoeren van twee trainingen Educatiekaarten Dementie voor 15 zorgprofessionals
- het uitvoeren van één cursus Balans in Zorg & Leven voor 10 mantelzorgers
- het zeer frequent plaatsen van inspirerend nieuws op de toolkit.

Daarnaast:

- wordt MVT regelmatig door wijkcoaches betrokken bij casuïstiek besprekingen m.b.t. dementie
- is MVT sparringpartner van andere (zorg)organisaties in Arnhem die projecten willen opzetten gericht op mensen met (beginnende) dementie, zoals Quality Time van de StadsCompagnie, de Dementheek in Presikhaaf van Bibliotheek Arnhem en Age Friendly Cultural City van het Kunstbedrijf & Rozet.
- participeert MVT in het project HANDIG (Hulp Bij Alledaagse Noodzakelijke Dingen Is Handig), een vierjarig onderzoek waarin bekeken wordt of het toepassen van domotica bij mensen met dementie / niet pluis gevoel bijdraagt aan het langer kunnen thuis wonen én het ontlasten van de mantelzorger. MVT denkt en doet mee aan de opzet én de uitvoering van het onderzoek. In 2018 is het project gestart en zijn er zes bijeenkomsten geweest.

Project Voorkomen van Ontspoorde mantelzorg

In 2018 heeft MVT de pilot van gemeente Arnhem voortgezet. Doel was om zoveel mogelijk wijkcoaches en andere zorgprofessionals bewust te maken van mogelijke aanleidingen tot ontsporing van mantelzorg. Het herkennen van de signalen en het ontwikkelen van een plan van aanpak om ontsporing te voorkomen én het stopzetten van ontspoorde mantelzorg maken deel uit van de workshops.

In 2018 hebben de volgende acties plaatsgevonden:

- MVT heeft 6 workshops uitgevoerd met dit thema voor ca. 60 zorgprofessionals.
- MVT heeft met wijkcoaches specifieke casuïstiek besproken
- Heeft samen met Veilig Thuis voor 75 zorgprofessionals het Kenniscafé ‘Van handelingsverlegen naar handelingsbekwaam’ georganiseerd
- MVT heeft samen met WeHelpen het bewustwordingsinstrument ‘Bordje Vol’ ontwikkeld en 2x een kennismakingsworkshop voor 10 zorgprofessionals gehouden
- Het artikel ‘Voorkomen Ontspoorde Mantelzorg’ is opgenomen in de regionale nieuwsbrief Huiselijk Geweld en in de nieuwsbrief Kindermishandeling van gemeente Arnhem.
- MVT heeft meegewerkt aan de toolkit ‘Veilig Ouder worden’ en het thema is ingebed in de training Dementie voor POH-ers (praktijkondersteuners bij huisartsen) in Regio Arnhem (25 deelnemers)
- MVT is lid van de projectgroep ‘Lokale Alliantie Veilig Ouder Worden’ en stelt daarmee de specifieke kennis beschikbaar aan andere sectoren (o.a. banken, politie, notarissen) die alert kunnen zijn op het voorkomen van (financieel) misbruik van met name ouderen.

Jonge Mantelzorgers

Aandacht voor Jonge Mantelzorgers op scholen

In samenwerking met de aandachtfunctionarissen mantelzorg in de verschillende wijken hebben alle 65 Arnhemse Basisscholen het voorleesboek ‘Een moeder met stoplichten’ gekregen. De aanschaf hiervan is mede mogelijk gemaakt met een bijdrage vanuit een fonds.

Op 29 Arnhemse middelbare scholen zijn nieuwe posters en flyers verspreid waar aandacht gevraagd wordt voor opgroeien met zorg en het combineren van school/studie. Op deze manier bewerkstelligt de school dat jongeren eerder contact opnemen met hun mentor/studiebegeleider.

Daarnaast is middels contact met de zorgcoördinatoren/ schoolmaatschappelijk werk aandacht gegenereerd voor het onderwerp opgroeien met zorg. Aansluitend zijn er 95 kleine mantelzorgcomplimenten uitgereikt aan jongeren die opgroeien in een zorgsituatie. In verband met de nieuwe AVG mogen de gegevens van de jongeren niet meer doorgegeven worden aan MVT. Het aantal bij MVT geregistreerde jonge mantelzorgers is daardoor niet toegenomen, maar er zijn dus wel veel meer jongeren bereikt doordat de mentoren hier meer aandacht voor hebben. MVT vervult de aanjaagfunctie!

MVT heeft op het MBO Rijn IJssel een drietal gastlessen verzorgd. Op de HAN is de theatervoorstelling “What IF” (over en voor jonge mantelzorgers) door theatergroep Bint opgevoerd.

Aandacht voor ontspanningsactiviteiten voor jongeren die opgroeien met zorg

In 2018 zijn ontspannende activiteit aangeboden aan 30 jonge mantelzorgers. Een maal in de zomer, en eenmaal rond de dag van de mantelzorg. Ook de landelijke fundagen zijn onder de aandacht gebracht van de geregistreerde jonge mantelzorgers.

Aandacht voor jonge mantelzorgers bij andere professionals in de zorg

- 28 wijkcoaches en andere belangstellenden hebben een – mede door MVT georganiseerde – scholing gevolgd van een jeugdarts met het specialisme Jonge Mantelzorger.
- De Gesprekswijzer voor professionals is vernieuwd en breed verspreid binnen het netwerk
- Een artikel over opgroeien met zorg is verspreid in regionale nieuwsbrief huiselijk geweld
- Er is voorlichting gegeven aan ziekenhuis Rijnstate/Klimmendaal/Bijzonder in Arnhem over opgroeien met zorg.
- Het netwerk van professionals is regelmatig op de hoogte gehouden van nieuwe ontwikkelingen op gebied van opgroeien met zorg, bijvoorbeeld over uitspraken van de landelijke ombudsman, de nieuwe signaleringskaart en landelijke ontwikkelingen over het combineren van studie en zorg.
- MVT onderhoudt regelmatig contact met de landelijke netwerken JMZPRO (jonge mantelzorgers), MEZZO en Wehelen over het thema opgroeien met zorg, o.a. over het geschikt maken van Bordje Vol voor jongeren.

20 jaar MVT

MVT Arnhem heeft in 2018 haar 20-jarig bestaan gevierd samen met de wijkteams, professionals uit het werkveld, de wijkteams, raadsleden en adviseurs van de gemeente tijdens het MVT-congres 'Grenzen aan informele hulp?'

Door maatschappelijke ontwikkelingen en nieuwe wet- en regelgeving wordt het nut en de noodzaak van informele zorg steeds groter. Van veel burgers wordt steeds meer zelfredzaamheid geëist. Daardoor verandert ook het samenspel met de professionele ondersteuner.

De ruim 70 deelnemers werden (inter)actief meegenomen in het thema met theaterspel en workshops over: werk en mantelzorg, mantelzorgers uit andere culturen, jonge mantelzorgers en mantelzorgers in de wijk. Op verschillende manieren werd de aanwezigen zo de vraag gesteld wat mantelzorg betekent in hun werkveld.

Deelnemers gaven aan stof tot nadenken en nieuwe inzichten te hebben opgedaan.

3. Vrijwillige Thuishulp 2018

Algemeen

De vrijwillige telefoonwachten van MVT vormen dagelijks dé schakel tussen hulpvraag en hulpbieder. Die éénloket-functie zorgt voor een efficiënte match tussen vraag en aanbod.

Onze telefoonwachten vormen de spil tussen de vragen van professionals en het uitzetten van die vraag naar (de juiste persoon) in het bestand van ruim 70 vrijwilligers. In de afgelopen jaren zien we het aantal vrijwillige telefoonwachten afnemen. Enerzijds als gevolg van natuurlijk verloop, maar vooral ook omdat de werkzaamheden intensiever en complexer worden door de toename van hulpvragers als gevolg van langer zelfstandig blijven wonen én de hulpvragen die binnenkomen via de wijkteams. Het komt regelmatig voor dat in geval van ziekte of roosterproblemen medewerkers van MVT de telefoondienst moeten overnemen of dat het antwoordapparaat moet worden ingeschakeld. Zonder vrijwillige telefoonwachten moet het werk door betaalde krachten worden uitgevoerd. MVT geeft een hoge prioriteit aan het werven en begeleiden van (nieuwe) vrijwilligers. In 2018 heeft MVT 617 hulpvragen aangenomen. Het totale aantal hulpvragen is iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar maar opvallend is dat de hulpvragen qua intensiteit en complexiteit toenemen waardoor de grenzen van het vrijwilligerswerk worden opgerekt.

Afhankelijk van de hulpvraag en de beschikbare vrijwilligers worden de vragen wijkgericht of stadsbreed uitgezet.

Verbinden en versterken

MVT heeft een groot netwerk van samenwerkende vrijwilligersorganisaties. Hulpvragen die centraal binnenkomen bij MVT worden door de vrijwillige telefoonwachten uitgezet bij o.a. Stichting Present, Humanitas, de Zonnebloem en SWOA evenals bij de Vrijwilligerscentrale. MVT wil graag bijdragen aan het versterken en vergroten van de samenwerking met nog meer organisaties zowel stedelijk als wijkgericht maar heeft hiervoor in 2018 geen capaciteit beschikbaar gehad.

In oktober 2018 heeft op initiatief van en georganiseerd door MVT een kennismakingsbijeenkomst plaatsgevonden waarbij een tiental zorg- en welzijnsorganisaties, de (nieuwe)wethouder Zorg, diverse raadsleden en de programmamanager van de gemeente elkaar ontmoet hebben.

MVT neemt deel aan de netwerkbijeenkomsten Informele Zorg, die georganiseerd worden door de Vrijwilligers Centrale Arnhem. Hier worden ervaringen uitgewisseld en waar nodig of mogelijk afspraken gemaakt om samen te werken. Verdere samenwerking met de VCA bestaat uit het plaatsen van vacatures op de vacaturebank en het doornemen van signalen en knelpunten op het gebied van vrijwilligerswerk.

MVT participeert op wijkniveau bij kwartiertafels, waar hulpvraag en hulpaanbod gematcht. Tevens wordt het netwerk vergroot en versterkt en dragen de kwartiertafels bij aan kennis van initiatieven in de wijk.

Tuinonderhoud

Het tuinonderhoud door vrijwilligers vraagt expliciete aandacht.

Als gevolg van het langer zelfstandig thuis wonen, worstelen steeds meer (voornamelijk) oudere mensen met het onderhouden van hun huis en de tuin. De Wmo biedt de mogelijkheid tot huishoudelijke hulp, het reguliere onderhoud aan huis en tuin vormt vaak de sluitpost.

MVT heeft in 2018 stedelijk meer dan 200 tuinvragen uitgevoerd.

Op initiatief van MVT is in 2018 een project gestart in de wijk Geitenkamp samen met woningcorporaties rondom problematische tuinen. Tijdens NL Doet zijn in De Geitenkamp 18 tuinen opgeknapt door 17 vrijwilligers.

Het team Leefomgeving Noordoost heeft vervolgens de intentie uitgesproken een structurele oplossing te zoeken rondom problematische tuinen.

In december 2018 heeft MVT in samenwerking met St. Driestroom een pilot tuinonderhoud uitgevoerd. Een structurele samenwerking zit in de pijplijn.

Een vrijwilliger van MVT heeft meegedaan aan de Groenactie Malburgen.

Wehelpen

MVT maakt deel uit van de Arnhemse Coöperatie Wehelpen. Wehelpen richt zich op het vergroten van zelfredzaamheid van burgers, het stimuleren van onderlinge hulp en betrokkenheid tussen wijkbewoners en het ondersteunen van de inclusieagenda. Via de website www.wehelpen.nl kunnen Arnhemse hulpvragers én hulpaanbieders elkaar zonder tussenkomst van derden vinden. Samen met andere coöperatieleden heeft MVT ingezet op het vergroten van de bekendheid van Wehelpen onder zowel hulpvragers als professionals.

Tot eind 2017 werd de coöperatie gefinancierd met een subsidie uit het innovatiefonds.

Het verzoek aan de Teams Leefomgeving voor een vervolgfianciering in 2018 is niet gehonoreerd, waardoor de doorontwikkeling van Wehelpen in het geding is gekomen, omdat deelnemende organisaties geen middelen hebben hierin te investeren.

Wehelpen heeft in 2018:

- In twee wijken Wehelen Ontmoetingsplaatsen (WOP) opgezet die door vrijwilligers bemand worden met begeleiding vanuit SWOA en Vitale Verbindingen. Uit de evaluatie blijkt dat deze begeleiding hard nodig is om het initiatief te kunnen borgen.
- Met financiering door VWS Bordje Vol doorontwikkeld. MVT heeft hierbij een verbindende rol gespeeld tussen VWS en Wehelen.
- In Arnhem samen met MVT, de gemeente en filmmaatschappij New Ams een Meetup georganiseerd waarbij mantelzorgers aan de hand van de documentaire Moeder aan de Lijn met elkaar in gesprek zijn gegaan. De bijeenkomst is bezocht door ruim 60 mantelzorgers. De Coöperatie zal opnieuw op zoek gaan naar een bron voor verdere financiering.

4. Interne organisatie

Om zowel te transformeren naar stedelijk steunpunt Mantelzorg én alle hiervoor genoemde activiteiten te kunnen uitvoeren heeft MVT in 2018 veel geïnvesteerd vanuit de opgebouwde reserves.

Een externe transitie manager heeft van februari tot november het interne transitieproces begeleid. Daarnaast heeft een aantal medewerkers opnieuw tijdelijke uitbreiding van uren gehad. Dit leidt tot een (begroot) tekort, zie het financiële jaarverslag.

De daadwerkelijke herinrichting van de interne organisatie kan pas worden geëffectueerd als de subsidiebeschikking voor 2019 hiervoor ruimte biedt. De subsidieaanvraag voor 2019 voor de realisatie van MVT als hét stedelijk steunpunt Mantelzorg is in oktober 2018 ingediend.

De gemeente heeft de besluitvorming hieromtrent uitgesteld, zodat hierover pas in februari 2019 (deels) duidelijkheid ontstond. Met de toegezegde basissubsidie kan MVT echter niet tegemoet komen aan de opdracht van de gemeente. Het moge duidelijk zijn dat deze onzekere situatie een enorm beroep heeft gedaan op zowel de inzet van het team als op het (vrijwillige) bestuur.

Het bestuur van MVT spreekt haar waardering uit voor de inzet en de flexibiliteit die het team het afgelopen jaar heeft getoond. Samen gaan we voor MVT als stedelijk steunpunt mantelzorg.

Het is duidelijk dat de vraag/opdracht van de gemeente aan MVT, zoals geformuleerd in de opdrachtbrief van 12 juli 2018, niet kan worden uitgevoerd met de beschikbare basismiddelen.

Het bestuur van MVT heeft in 2018 – na respectievelijk twaalf en zeven jaar – afscheid genomen van de bestuursleden mevrouw Riet Oosterhoff en mevrouw Jeannette ten Dam. Met dank aan hun enthousiaste en betrokken inzet. De heren Jan Brouwer en Ties Smaling hebben de vacante posities opgevuld.

5. Jaarrekening MVT 2018

Voor onze stichting Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp Arnhem kenmerkt het jaar 2018 zich door een grote dynamiek. Naast de gewone operationele dienstverlening binnen de kern-productgroepen “Mantelzorg” en respectievelijk “Vrijwillige Thuishulp” stond het jaar 2018 voor een belangrijk deel in het teken van “door-ontwikkeling”.

De ontwikkeling van MVT Arnhem naar een Stedelijk Steunpunt en netwerkorganisatie (van “Steunpunt naar Knooppunt”) is in 2018 een speerpunt geweest in onze bedrijfsvoering. De basis hiervoor is gelegen in de besturingsfilosofie van de gemeente Arnhem die uitgaat van wijksturing en vraaggericht werken. De gemeente Arnhem heeft een koers uitgezet naar wijkgericht werken waarbij wijkteams zich moeten ontwikkelen naar decentrale opdrachtgevers voor MVT Arnhem. Een aanzienlijk deel van onze energie is gestoken in de vraagverheldering en de kanteling. E.e.a. in nauw overleg met de gemeente Arnhem. Ultimo 2018 is er nog ongewisheid over de mate van door-decentralisatie richting wijkteams en de consequenties voor MVT Arnhem.

Lasten en baten 2018

<u>Lasten</u>	Rekening 2018	Begroting 2018	Rekening 2017
Bestuur	€ 744	€ 500	€ 9.144
Personeel	€ 360.664	€ 323.500	€ 301.942
Vrijwilligers	€ 8.916	€ 10.000	€ 7.428
Huisvesting	€ 28.729	€ 28.000	€ 37.585
Kantoor- en organisatie	€ 36.018	€ 32.000	€ 33.467
PR	€ 3.099	€ 30.000	€ 9.050
Product- & projectlasten	€ 15.396	€ 26.500	€ 23.948
Afschrijvingen	€ -	€ 6.000	€ -
Totaal lasten	€ 453.566	€ 456.500	€ 422.564
<u>Baten</u>			
Subsidie gemeente Arnhem	€ 351.801	€ 335.000	€ 335.500
Projectbijdragen gemeente Arnhem	€ 86.822	€ 80.000	€ 67.762
Projectbijdragen derden	€ 2.500	€ 10.000	€ -
Huuropbrengsten	€ -	€ -	€ -
Renteopbrengsten	€ -	€ -	€ -
Overige baten	€ 2.558	€ 500	€ 11.157
Totaal baten	€ 443.681	€ 425.500	€ 414.419
Exploitatieresultaat	€ -9.885	€ -31.000	€ -8.145

De exploitatie van de stichting wordt met name gedragen door gemeentelijke subsidies. In 2018 betrof dit een basissubsidie a € 351.801. Deze is met name ingezet voor onze kernproducten. De Mezzo rapportage “Versterking Mantelzorg en Respijtzorg” heeft medio 2017 geleid tot een aanvullende projectopdracht van de gemeente Arnhem aan MVT getiteld “Knooppunt Mantelzorg en Respijtzorg”. De totale projectopdracht bedraagt € 120.000 voor een periode van 18 maanden. In 2017 is een bedrag van € 40.000 en voor 2018 is een bedrag van € 80.000 beschikbaar gesteld. In een separate rapportage zijn de resultaten en de besteding van de middelen aan de opdrachtgever verantwoord.

Financiële analyse

Per saldo sluiten wij het jaar 2018 af met een exploitatietekort van ca € 10.000.

In de begroting 2018 was een tekort voorzien van ca € 31.000. Het verschil wordt met name verklaard door hogere baten; een hoger geïndexeerde basissubsidie en additionele projectsubsidies. En door lagere lasten met name door het achterwege blijven van investeringen, waardoor er geen afschrijvingen geboekt zijn, en door substantieel lagere uitgaven voor PR. De voorgenomen extra PR-impuls ten behoeve van de positionering als Stedelijk Steunpunt heeft, gegeven de onduidelijkheden inzake de verhouding tot de wijkteams, niet plaatsgevonden. Daar staat tegenover dat wij extra geïnvesteerd hebben in onze organisatie met de tijdelijke inhuur van een interim-manager.

Met als opdracht: het prepareren van de organisatie tot Stedelijk Steunpunt, de verheldering van de relatie met de gemeente en de wijkteams en de stroomlijning van de bedrijfsvoering.

Personeel

De personele lasten bedroegen in 2018 bruto ruim € 360.000. Hiervan betrof ca € 45.000 de inhuur van een interim-manager. De personele lasten bedragen daarmee 79,5% van de totale lasten.

Per ultimo 2018 waren gemiddeld 10 medewerkers (5,2 fte excl. inhuur) werkzaam voor onze Stichting. In totaal realiseerden wij in 2018 bijna 8.100 direct productieve uren voor onze kerntaken en projecten. Dit heeft geresulteerd in een nacalculatorische integrale mensuurprijs van ca € 53,70. In 2018 kenden wij één collega met langdurig ziekteverzuim.

Het aantal vrijwilligers heeft zich gestabiliseerd. Inmiddels zijn ruim 70 vrijwilligers actief voor MVT.

Slotsom

Per saldo sluiten wij 2018 af met een negatief exploitatieresultaat van € 9.886. Dit bedrag wordt ten laste gebracht van onze algemene reserve. De algemene reserve bedraagt per ultimo 2018 € 113.965. De bestemmingsreserves zijn verder afgebouwd.